

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1153**z dnia 20 czerwca 2019 r.****ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 87 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ułatwianie korzystania z informacji finansowych jest niezbędne do zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania.
- (2) Aby zwiększyć bezpieczeństwo, skuteczniej ścigać przestępstwa finansowe, zwalczać pranie pieniędzy oraz zapobiegać przestępstwom skarbowym w państwach członkowskich i w całej Unii, konieczna jest poprawa dostępu do informacji, jaki mają jednostki analityki finansowej i organy publiczne odpowiedzialne za zapobieganie poważnym przestępstwom, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie lub ściganie ich, tak aby zwiększyć ich zdolność do prowadzenia dochodzeń finansowych i poprawić współpracę między nimi.
- (3) Zgodnie z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia i państwa członkowskie mają udzielać sobie wzajemnego wsparcia. Powinny one również zobowiązać się do współpracy w sposób lojalny i sprawny.
- (4) W komunikacie z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie planu działania na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu Komisja zobowiązała się do zbadania możliwości opracowania odrębnego aktu prawnego w celu rozszerzenia dostępu do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych i rachunków płatniczych przez organy państw członkowskich, w tym przez organy odpowiedzialne za zapobieganie przestępstwom, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie lub ich ściganie, biura ds. odzyskiwania mienia, organy podatkowe i organy antykorupcyjne. Ponadto w tym planie działań wezwano również do wskazania przeszkód w dostępie do informacji, wymianie i wykorzystywaniu tych informacji, a także do współpracy operacyjnej między jednostkami analityki finansowej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 84.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 czerwca 2019 r.

- (5) Zwalczanie poważnej przestępczości, w tym nadużyć finansowych i prania pieniędzy, pozostaje dla Unii priorytetem.
- (6) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849⁽³⁾ zobowiązuje państwa członkowskie do utworzenia scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych lub systemów wyszukiwania danych umożliwiających szybką identyfikację osób posiadających rachunki bankowe i płatnicze oraz skrytki depozytowe.
- (7) Zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849 informacje znajdujące się w takich scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych mają być bezpośrednio dostępne dla jednostek analityki finansowej i również dostępne dla organów krajowych zajmujących się zapobieganiem praniu pieniędzy, związanych z nim przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu.
- (8) Natychmiastowy i bezpośredni dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych jest często niezbędny do powodzenia postępowania przygotowawczego lub do terminowej identyfikacji, śledzenia i zabezpieczenia powiązanego mienia, które ma zostać poddane konfiskacie. Bezpośredni dostęp jest najszybszym rodzajem dostępu do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych. Niniejsza dyrektywa powinna zatem określać zasady udzielania bezpośredniego dostępu do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych wyznaczonym organom państw członkowskich właściwym w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania. W przypadku gdy państwo członkowskie zapewniają dostęp do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem centralnych systemów wyszukiwania danych elektronicznych, to państwo członkowskie powinno zapewnić, aby organ prowadzący system wyszukiwania danych przekazywał wyznaczonym właściwym organom wyniki wyszukiwania bezzwłocznie i bez filtrowania. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na kanały wymiany informacji między właściwymi organami ani na ich uprawnienia do uzyskiwania informacji od podmiotów zobowiązanych na mocy prawa Unii lub prawa krajowego. Zakresem stosowania niniejszej dyrektywy nie jest objęty dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach przez krajowe organy do celów innych niż cele niniejszej dyrektywy lub w odniesieniu do przestępstw innych niż te, które są objęte jej zakresem.
- (9) Ze względu na fakt, że w każdym państwie członkowskim istnieje wiele organów lub instytucje właściwych w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania, a także w celu zapewnienia proporcjonalnego dostępu do informacji finansowych i innych informacji na podstawie niniejszej dyrektywy, na potrzeby niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny zostać zobowiązane do wyznaczenia, które organy lub instytucje mają prawo dostępu do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych i mogą zwracać się o informacje do jednostek analityki finansowej. Wykonując niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny uwzględnić charakter, status organizacyjny, zadania i prerogatywy takich organów i instytucji, ustanowione ich prawem krajowym, w tym istniejące mechanizmy chroniące systemy finansowe przed praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu.
- (10) Biura ds. odzyskiwania mienia powinny zostać wyznaczone spośród właściwych organów i mieć bezpośredni dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych, gdy prowadzą działania w celu zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania bądź też w celu wspierania konkretnego postępowania przygotowawczego, w tym identyfikacji, wykrywania i zabezpieczania mienia.
- (11) W zakresie, w jakim organy podatkowe i agencje antykorupcyjne są właściwe w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania na mocy prawa krajowego, również one powinny zostać uznane za organy, które mogą zostać wyznaczone na potrzeby niniejszej dyrektywy. Dochodzenia administracyjne, inne niż dochodzenia prowadzone przez jednostki analityki finansowej w kontekście zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywania i skutecznego zwalczania tych zjawisk, nie powinny być objęte niniejszą dyrektywą.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- (12) Sprawcy przestępstw, w szczególności grupy przestępcze i terroryści, często działają w różnych państwach członkowskich, a ich aktywa, w tym rachunki bankowe, znajdują się często w innych państwach członkowskich. Ze względu na transgraniczny wymiar poważnych przestępstw, w tym terroryzmu, oraz związanych z nimi działań finansowych, często konieczne jest, aby właściwe organy prowadzące postępowania przygotowawcze w jednym państwie członkowskim miały dostęp do informacji o rachunkach bankowych prowadzonych w innych państwach członkowskich.
- (13) Informacje uzyskane przez właściwe organy z krajowych scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych mogą podlegać wymianie z właściwymi organami z siedzibą w innym państwie członkowskim, zgodnie z decyzją ramową Rady 2006/960/WSiSW⁽⁴⁾, dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE⁽⁵⁾ oraz z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.
- (14) Dyrektywa (UE) 2015/849 znacząco wzmocniła unijne ramy prawne regulujące działalność i współpracę jednostek analityki finansowej, w tym ocenę Komisji dotyczącą możliwości ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia. Status prawny jednostek analityki finansowej jest różny w różnych państwach członkowskich, oscylując między statusem organu administracyjnego lub statusem organu ścigania a statusem organu hybrydowego. Uprawnienia jednostek analityki finansowej obejmują prawo dostępu do informacji finansowych, administracyjnych i związanych z egzekwowaniem prawa, które są im niezbędne do zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania tych zjawisk. Niemniej jednak w prawie Unii nie określono wszystkich konkretnych narzędzi i mechanizmów, którymi powinny dysponować jednostki analityki finansowej, aby uzyskać dostęp do takich informacji i realizować swoje zadania. Ponieważ państwa członkowskie są w pełni odpowiedzialne za ustanawianie i podejmowanie decyzji w odniesieniu do organizacyjnego charakteru jednostek analityki finansowej, różne jednostki analityki finansowej mają różny stopień dostępu do regulacyjnych baz danych, co prowadzi do niedostatecznej wymiany informacji między organami ścigania lub prokuratorami a jednostkami analityki finansowej.
- (15) W celu zwiększenia pewności prawa i skuteczności operacyjnej w niniejszej dyrektywie powinny zostać ustanowione przepisy służące wzmocnieniu zdolności jednostek analityki finansowej do wymiany informacji finansowych i analiz finansowych z wyznaczonymi właściwymi organami w ich państwach członkowskich w odniesieniu do wszystkich poważnych przestępstw. Ścisłej mówiąc, jednostki analityki finansowej powinny być zobowiązane do współpracy z wyznaczonymi właściwymi organami swoich państw członkowskich i powinny mieć możliwość udzielania, w sposób terminowy, odpowiedzi na uzasadnione wnioski o informacje finansowe lub analizę finansową, składane przez te wyznaczone właściwe organy, gdy takie informacje finansowe lub analiza finansowa są niezbędne w poszczególnych przypadkach oraz o ile wnioski takie są uzasadnione względami dotyczącymi zapobiegania poważnym przestępstwom oraz wykrywania ich, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w art. 32 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/849. Wymóg ten nie powinien ograniczać autonomii jednostek analityki finansowej na podstawie dyrektywy (UE) 2015/849. W szczególności w przypadkach gdy wnioskowane informacje pochodzą od jednostki analityki finansowej innego państwa członkowskiego, należy przestrzegać wszystkich nałożonych przez tę jednostkę analityki finansowej ograniczeń i warunków dotyczących korzystania z tych informacji. Wykorzystanie informacji do celów wykraczających poza cele pierwotnie zatwierdzone powinno wymagać wcześniejszej zgody tej jednostki analityki finansowej. Jednostka analityki finansowej powinna odpowiednio uzasadnić odmowę udzielenia odpowiedzi na wniosek o informacje lub analizę. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na niezależność operacyjną i autonomię jednostek analityki finansowej na podstawie dyrektywy (UE) 2015/849, w tym autonomiczną zdolność tych jednostek do spontanicznego rozpowszechniania informacji z własnej inicjatywy do celów niniejszej dyrektywy.
- (16) Niniejsza dyrektywa powinna również stworzyć jasno określone ramy prawne umożliwiające jednostkom analityki finansowej zwracanie się o odpowiednie dane przechowywane przez wyznaczone właściwe organy w ich państwach członkowskich w celu umożliwienia im skutecznego zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywania i zwalczania tych zjawisk.
- (17) Jednostki analityki finansowej powinny dążyć do sprawnej wymiany informacji finansowych lub analiz finansowych w wyjątkowych i pilnych przypadkach, gdy takie informacje lub analizy dotyczą terroryzmu lub związanej z nim przestępczości zorganizowanej.

⁽⁴⁾ Decyzja ramowa Rady 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 89).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.U. L 130 z 1.5.2014, s. 1).

- (18) Taka wymiana nie powinna utrudniać określonej w dyrektywie (UE) 2015/849 aktywnej roli jednostki analityki finansowej w rozpowszechnianiu jej analiz wśród innych jednostek analityki finansowej w przypadku, gdy takie analizy ujawniają fakty, czyny lub podejrzenia co do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które są przedmiotem bezpośredniego zainteresowania tych innych jednostek analityki finansowej. Analiza finansowa obejmuje analizę operacyjną, która skupia się na indywidualnych przypadkach i konkretnych celach lub na odpowiednich wybranych informacjach, w zależności od rodzaju i ilości ujawnionych informacji oraz spodziewanego wykorzystania informacji po rozpowszechnieniu, a także analizę strategiczną dotyczącą tendencji i modeli w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Niniejsza dyrektywa powinna jednak pozostawać bez uszczerbku dla statusu organizacyjnego i roli powierzonej jednostkom analityki finansowej na mocy prawa krajowego państw członkowskich.
- (19) Ze względu na wrażliwość danych finansowych, które powinny być analizowane przez jednostki analityki finansowej, i na niezbędne gwarancje w zakresie ochrony danych, w niniejszej dyrektywie należy szczegółowo określić rodzaj i zakres informacji, które mogą podlegać wymianie między jednostkami analityki finansowej, między jednostkami analityki finansowej a z wyznaczonymi właściwymi organami oraz między wyznaczonymi właściwymi organami różnych państw członkowskich. Niniejsza dyrektywa nie powinna zmieniać obecnie uzgodnionych metod gromadzenia danych. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość podjęcia decyzji o rozszerzeniu zakresu informacji finansowych i informacji o rachunkach bankowych, które mogą podlegać wymianie między jednostkami analityki finansowej a wyznaczonymi właściwymi organami. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość ułatwiania wyznaczonym właściwym organom dostępu do informacji finansowych i informacji o rachunkach bankowych w celu zapobiegania przestępstwom innym niż poważne przestępstwa, wykrywania ich, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania. Niniejsza dyrektywa nie powinna odbiegać od mających zastosowanie przepisów o ochronie danych.
- (20) W ramach szczególnych kompetencji i zadań Agencji ds. Współpracy Organów Ścigania ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794⁽⁶⁾ (zwanej dalej „Europol”), określonych w tym rozporządzeniu Europol wspiera dochodzenia transgraniczne prowadzone przez państwa członkowskie w zakresie działalności związanej z praniem pieniędzy prowadzonej przez międzynarodowe organizacje przestępcze. W tym kontekście Europol powinien przekazywać państwom członkowskim informacje i dane o powiązaniach między przestępstwami, które dotyczą tych państw. Zgodnie z tym rozporządzeniem jednostki krajowe Europolu są jednostkami łącznikowymi między Europolem a organami państw członkowskich właściwymi do prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw. Aby zapewnić Europolowi informacje niezbędne do wykonywania jego zadań, każde państwo członkowskie powinno umożliwić swojej jednostce analityki finansowej udzielanie odpowiedzi na wnioski o informacje finansowe i analizę finansową złożone przez Europol za pośrednictwem jednostki krajowej Europolu tego państwa członkowskiego lub, w stosownych przypadkach, poprzez bezpośrednie kontakty. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby ich jednostka krajowa Europolu i, w stosownych przypadkach, ich wyznaczone właściwe organy były uprawnione do udzielania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji na temat rachunków bankowych przedkładane przez Europol. Wnioski Europolu powinny być należycie uzasadnione. Powinny być one wystosowywane indywidualnie dla każdego przypadku, w granicach kompetencji Europolu i w celu wykonywania jego zadań. Niezależność operacyjna i autonomia jednostek analityki finansowej nie powinna być zagrożona, a decyzja o przekazaniu wnioskowanych informacji lub analiz powinna pozostawać w gestii jednostek analityki finansowej. Aby zapewnić szybką i skuteczną współpracę, jednostki analityki finansowej powinny terminowo odpowiadać na wnioski Europolu. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 Europol powinien kontynuować obecną praktykę, polegającą na udzielaniu państwom członkowskim informacji zwrotnych o wykorzystaniu informacji lub analiz przekazanych na podstawie niniejszej dyrektywy.
- (21) W niniejszej dyrektywie należy również uwzględnić fakt, że w stosownych przypadkach zgodnie z art. 43 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939⁽⁷⁾ delegowani prokuratorzy europejscy Prokuratury Europejskiej (EPPO) są uprawnieni do uzyskania istotnych informacji przechowywanych w krajowych bazach danych dotyczących postępowań przygotowawczych i organów ścigania, a także w innych odpowiednich rejestrach organów publicznych, w tym w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych i systemów wyszukiwania danych, na takich samych warunkach, jak te, które mają zastosowanie na mocy prawa krajowego w podobnych przypadkach.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW, Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

- (22) Aby wzmocnić współpracę między jednostkami analityki finansowej, Komisja powinna w niedalekiej przyszłości przeprowadzić ocenę skutków z myślą o ocenie możliwości i zasadności utworzenia mechanizmu koordynacji i wsparcia, takiego jak jednostka analityki finansowej UE.
- (23) Aby osiągnąć odpowiednią równowagę między efektywnością a wysokim poziomem ochrony danych, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia, by przetwarzanie wrażliwych informacji finansowych, które mogłyby ujawnić dane szczególnie chronione dotyczące rasy lub pochodzenia etnicznego osoby, jej poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych, lub przynależności do związków zawodowych, lub danych dotyczących stanu zdrowia, życia seksualnego lub orientacji seksualnej osoby fizycznej, było dozwolone jedynie przez osoby, które zostały do tego specjalnie upoważnione, oraz zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.
- (24) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w art. 6 TUE i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego osoby, prawem do ochrony danych osobowych, zakazem dyskryminacji, wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, prawem do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego, domniemaniem niewinności i prawem do obrony oraz zasadą legalności i proporcjonalności kar do czynów zabronionych pod groźbą kary, a także praw podstawowych i zasad określonych w prawie międzynarodowym i umowach międzynarodowych, których Unia lub wszystkie państwa członkowskie są stronami, w tym w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w konstytucjach państw członkowskich w ich odpowiednich obszarach zastosowania.
- (25) Ważne jest zapewnienie, aby przetwarzanie danych osobowych na mocy niniejszej dyrektywy było w pełni zgodne z prawem do ochrony danych osobowych. Przetwarzanie takie podlega przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁸⁾ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680⁽⁹⁾ w ich odpowiednim zakresie stosowania. W odniesieniu do dostępu biur ds. odzyskiwania mienia do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych i systemów wyszukiwania danych stosuje się dyrektywę (UE) 2016/680, natomiast art. 5 ust. 2 decyzji Rady 2007/845/WSiSW⁽¹⁰⁾ nie ma zastosowania. Rozporządzenie (UE) 2016/794 ma zastosowanie w odniesieniu do Europolu. W niniejszej dyrektywie należy ustanowić szczegółowe i dodatkowe gwarancje i warunki zapewniające ochronę danych osobowych w odniesieniu do mechanizmów przetwarzania danych wrażliwych oraz rejestrowania wniosków o informacje.
- (26) Dane osobowe uzyskane na podstawie niniejszej dyrektywy powinny być przetwarzane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych, przez właściwe organy jedynie w przypadkach, gdy jest to konieczne i proporcjonalne na potrzeby zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania.
- (27) Ponadto w celu przestrzegania prawa do ochrony danych osobowych i prawa do prywatności oraz ograniczenia wpływu dostępu do informacji zawartych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych i systemach wyszukiwania danych konieczne jest zapewnienie warunków ograniczających dostęp do nich. W szczególności państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie odpowiednich polityk i środków ochrony danych w odniesieniu do dostępu właściwych organów do danych osobowych na potrzeby niniejszej dyrektywy. Jedynie upoważnieni pracownicy powinni mieć dostęp do informacji zawierających dane osobowe, które można uzyskać ze scentralizowanych rejestrów krajowych rachunków bankowych lub w drodze procesu uwierzytelnienia. Pracownicy posiadający dostęp do takich danych wrażliwych powinni przejść szkolenie dotyczące bezpiecznych praktyk w zakresie wymiany i przetwarzania danych.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Rady 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. dotycząca współpracy pomiędzy biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem (Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 103).

- (28) Transfer danych finansowych do państw trzecich i partnerów międzynarodowych na potrzeby niniejszej dyrektywy powinien być dozwolony wyłącznie na warunkach określonych w rozdziale V rozporządzenia (UE) 2016/679 lub w rozdziale V dyrektywy (UE) 2016/680.
- (29) Komisja powinna złożyć sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy trzy lata od daty jej transpozycji, a następnie co trzy lata. Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹¹⁾ Komisja powinna również przeprowadzić ocenę niniejszej dyrektywy na podstawie informacji zgromadzonych w ramach szczególnych uzgodnień w zakresie monitorowania w celu przeprowadzenia oceny rzeczywistych skutków dyrektywy oraz potrzeby podjęcia dalszych działań.
- (30) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie przyjęcia przepisów gwarantujących obywatelom Unii wyższy poziom bezpieczeństwa poprzez zapobieganie przestępczości i zwalczanie jej, zgodnie z art. 67 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Ze względu na swój transnarodowy charakter zagrożenia związane z terroryzmem i przestępczością wywierają wpływ na całą Unię i wymagają ogólnounijnej reakcji. Przestępcy mogliby wykorzystać brak skutecznego wykorzystania informacji o rachunkach bankowych i informacji finansowych w państwie członkowskim i odnosiliby z tego korzyści, co mogłoby mieć skutki w innym państwie członkowskim.
- (31) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie poprawa dostępu do informacji jednostkom analityki finansowej oraz organom publicznym odpowiedzialnym za zapobieganie poważnym przestępstwom, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie lub ich ściganie, zwiększenie ich zdolności do prowadzenia dochodzeń finansowych i poprawę współpracę między nimi nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (32) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do upoważnienia państw członkowskich do tymczasowego stosowania lub zawarcia porozumień z państwami trzecimi, które są stronami Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w sprawach objętych zakresem rozdziału II niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (33) Należy uchylić decyzję Rady 2000/642/WSiSW, ponieważ jej przedmiot jest regulowany innymi aktami Unii i nie jest już ona potrzebna.
- (34) Zgodnie z art. 3 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i TFUE, Zjednoczone Królestwo i Irlandia powiadomiły o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.
- (35) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (36) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹³⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych i wydał on opinię w dniu 10 września 2018 r.,

⁽¹¹⁾ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia środki ułatwiające właściwym organom dostęp do informacji finansowych i informacji o rachunkach bankowych oraz korzystanie z tych informacji w celu zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania. Ustanawia ona również środki, które mają ułatwiać jednostkom analityki finansowej dostęp do informacji z zakresu egzekwowania prawa do celów zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanych z nim przestępstwom źródłowym oraz finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk, a także środki mające ułatwiać współpracę między jednostkami analityki finansowej.
2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla:
 - a) dyrektywy (UE) 2015/849 oraz powiązanych przepisów prawa krajowego, w tym dla statusu organizacyjnego jednostek analityki finansowej nadanego im zgodnie z prawem krajowym, a także ich niezależności operacyjnej i autonomii;
 - b) kanałów wymiany informacji między właściwymi organami lub uprawnień właściwych organów na mocy prawa Unii lub prawa krajowego do uzyskiwania informacji od podmiotów zobowiązanych;
 - c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794;
 - d) zobowiązań wynikających z instrumentów Unii w dziedzinie wzajemnej pomocy prawnej lub wzajemnego uznawania orzeczeń w sprawach karnych oraz z decyzji ramowej 2006/960/WSiSW.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „scentralizowane rejestry rachunków bankowych” oznaczają scentralizowane zautomatyzowane mechanizmy, takie jak centralne rejestry lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych, wprowadzone zgodnie z art. 32a ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849;
- 2) „biura ds. odzyskiwania mienia” oznaczają krajowe urzędy ustanowione lub wyznaczone przez każde państwo członkowskie zgodnie z decyzją 2007/845/WSiSW;
- 3) „jednostka analityki finansowej” oznacza jednostkę analityki finansowej ustanowioną zgodnie z art. 32 dyrektywy (UE) 2015/849;
- 4) „podmioty zobowiązane” oznaczają podmioty określone w art. 2 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849;
- 5) „informacje finansowe” oznaczają informacje lub dane, takie jak dane dotyczące aktywów finansowych, przepływów środków finansowych lub biznesowych stosunków finansowych, które są już w posiadaniu jednostek analityki finansowej w celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywania i skutecznego zwalczania tych zjawisk;

- 6) „informacje dotyczące egzekwowania prawa” oznaczają:
- (i) każdy rodzaj informacji lub danych będących już w posiadaniu właściwych organów w kontekście zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania;
 - (ii) każdy rodzaj informacji lub danych, które są w posiadaniu organów publicznych lub podmiotów prywatnych w kontekście zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania i które są dostępne właściwym organom bez stosowania przewidzianych prawem krajowym środków przymusu.

Takimi informacjami mogą być między innymi rejestry karne, informacje o dochodzeniach, informacje o zabezpieczeniu lub zajęciu mienia lub o innych środkach dochodzeniowych lub tymczasowych oraz informacje o wyrokach i konfiskatach;

- 7) „informacje o rachunkach bankowych” oznaczają następujące informacje o rachunkach bankowych i rachunkach płatniczych oraz o skrytkach depozytowych, zawarte w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych:
- (i) w odniesieniu do klienta będącego posiadaczem rachunku i dowolnej osoby, która twierdzi, że działa w imieniu klienta: imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 lit. a) dyrektywy (UE) 2015/849, albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym;
 - (ii) w odniesieniu do beneficjenta rzeczywistego klienta będącego posiadaczem rachunku: imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/849, albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym;
 - (iii) w odniesieniu do rachunku bankowego lub płatniczego: numer IBAN oraz data otwarcia i zamknięcia rachunku;
 - (iv) w odniesieniu do skrytki depozytowej: imię i nazwisko lub nazwa najemcy, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849, albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym i czas trwania najmu;

- 8) „pranie pieniędzy” oznacza działanie zdefiniowane w art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 ⁽¹⁴⁾;
- 9) „powiązane przestępstwa źródłowe” oznaczają przestępstwa, o których mowa w art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2018/1673;
- 10) „finansowanie terroryzmu” oznacza działanie zdefiniowane w art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 ⁽¹⁵⁾;
- 11) „analiza finansowa” oznacza wyniki analizy operacyjnej i strategicznej, które zostały już przeprowadzone przez jednostki analityki finansowej do celów wykonywania ich zadań zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849;
- 12) „poważne przestępstwa” oznaczają formy przestępczości wymienione w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2016/794.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

Artykuł 3

Wyznaczenie właściwych organów

1. Każde państwo członkowskie wyznacza spośród swoich organów właściwych w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ścigania ich właściwe organy upoważnione do dostępu do jego scentralizowanego krajowego rejestru rachunków bankowych oraz do przeszukiwania tego rejestru. Wśród tych właściwych organów znajdują się co najmniej biura ds. odzyskiwania mienia.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza spośród swoich organów właściwych w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ścigania ich właściwe organy, które mogą występować o informacje finansowe lub analizę finansową i otrzymywać je od jednostki analityki finansowej.
3. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję o właściwych organach wyznaczonych zgodnie z ust. 1 i 2 do dnia 2 grudnia 2021 r. oraz powiadamia Komisję o zmianach w tym zakresie. Komisja publikuje te powiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

ROZDZIAŁ II

DOSTĘP WŁAŚCIWYCH ORGANÓW DO INFORMACJI O RACHUNKACH BANKOWYCH

Artykuł 4

Dostęp właściwych organów do informacji o rachunkach bankowych i przeszukiwanie tych informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 3 ust. 1 miały prawo bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji dotyczących rachunków bankowych i przeszukiwania takich informacji, o ile są one niezbędne do wykonywania ich zadań do celów zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie lub ich ścigania lub do celów wspierania dochodzenia w sprawie poważnego przestępstwa, w tym identyfikacji, wykrywania i zabezpieczania mienia związanego z takim dochodzeniem. Dostęp do informacji i ich przeszukiwanie uznaje się za bezpośrednie i natychmiastowe między innymi w przypadku, gdy organy krajowe prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych przekazują informacje o rachunkach bankowych właściwym organom niezwłocznie za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, o ile w wymagane dane lub informacje nie może ingerować żadna instytucja pośrednia.
2. Dodatkowe informacje, które państwa członkowskie uznają za istotne i uwzględniają w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych zgodnie z art. 32a ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849, nie są dostępne dla właściwych organów i nie mogą być przez nie przeszukiwane zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 5

Warunki dostępu do informacji i ich przeszukiwania przez właściwe organy

1. Z dostępu do informacji o rachunkach bankowych i możliwości ich przeszukiwania zgodnie z art. 4 korzysta wyłącznie w poszczególnych przypadkach personel każdego właściwego organu, który został specjalnie wyznaczony i upoważniony do wykonywania tych zadań.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy wyznaczonych właściwych organów zachowywali wysokie standardy zawodowe w zakresie poufności i ochrony danych, aby cechowali się wysoką etyką zawodową oraz aby mieli odpowiednie kwalifikacje.
3. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie środków technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczeństwo danych zgodnie z najwyższymi standardami technologicznymi dla celów wykonywania przez właściwe organy uprawnień dotyczących dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich przeszukiwania zgodnie z art. 4.

Artykuł 6

Monitorowanie dostępu do informacji i ich przeszukiwania przez właściwe organy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych zapewniały rejestrowanie logów każdorazowego skorzystania przez wyznaczone właściwe organy z dostępu do informacji o rachunkach bankowych. Takie logi zawierają w szczególności:

- a) krajowe dane referencyjne;
- b) datę i godzinę zapytania lub wyszukiwania;
- c) rodzaj danych użytych do rozpoczęcia zapytania lub wyszukiwania;
- d) niepowtarzalne identyfikatory wyników;
- e) nazwę wyznaczonego właściwego organu przeglądającego rejestr;
- f) niepowtarzalny identyfikator użytkownika urzędnika, który dokonał zapytania lub przeszukiwania oraz, w stosownych przypadkach, urzędnika, który zlecił zapytanie lub wyszukiwanie, a także, o ile to możliwe, niepowtarzalny identyfikator odbiorcy wyników zapytania lub wyszukiwania.

2. Inspektorzy ochrony danych dotyczących scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych regularnie sprawdzają logi. Logi są również udostępniane właściwym organom nadzorczym ustanowionym zgodnie z art. 41 dyrektywy (UE) 2016/680, na żądanie.

3. Logi są wykorzystywane wyłącznie w celu monitorowania ochrony danych, w tym sprawdzania dopuszczalności wniosku i zgodności przetwarzania danych z prawem, oraz w celu zapewniania bezpieczeństwa danych. Są one chronione za pomocą odpowiednich środków przed nieuprawnionym dostępem i usuwane pięć lat po utworzeniu, chyba że są konieczne do monitorowania trwających postępowań.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych wprowadzały odpowiednie środki, tak aby personel znał mające zastosowanie prawo Unii i prawo krajowe, w tym mające zastosowanie przepisy dotyczące ochrony danych. Środki takie obejmują specjalistyczne programy szkoleniowe.

ROZDZIAŁ III

WYMIANA INFORMACJI MIĘDZY WŁAŚCIWYMI ORGANAMI A JEDNOSTKAMI ANALITYKI FINANSOWEJ ORAZ MIĘDZY JEDNOSTKAMI ANALITYKI FINANSOWEJ

Artykuł 7

Wnioski o informacje składane przez właściwe organy jednostce analityki finansowej

1. Z zastrzeżeniem krajowych gwarancji proceduralnych każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego jednostka analityki finansowej była zobowiązana do współpracy z jego wyznaczonymi właściwymi organami, o których mowa w art. 3 ust. 2, i by mogła udzielić, w sposób terminowy, odpowiedzi na uzasadnione wnioski o informacje finansowe lub analizę finansową, składane przez te wyznaczone właściwe organy, w ich odpowiednim państwie członkowskim, w poszczególnych przypadkach, gdy takie informacje finansowe lub analiza finansowa są niezbędne, a wniosek jest uzasadniony względami dotyczącymi zapobiegania poważnym przestępstwom, wykrywania ich, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania.

2. W przypadku gdy istnieją obiektywne przesłanki, aby zakładać, że udzielenie takich informacji miałyby negatywny wpływ na trwające dochodzenia lub analizy, lub, w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie takich informacji byłoby wyraźnie nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej lub nieistotne z punktu widzenia celów, dla których złożono wnioski o ich udzielenie, dana jednostka analityki finansowej nie ma obowiązku przychylenia się do takiego wniosku o informacje.

3. Wykorzystanie informacji lub analiz do celów wykraczających poza cele pierwotnie zatwierdzone wymaga uzyskania uprzedniej zgody tej jednostki analityki finansowej. Jednostki analityki finansowej odpowiednio uzasadniają odmowę udzielenia odpowiedzi na wniosek złożony na podstawie ust. 1.

4. Decyzja o rozpowszechnianiu informacji pozostaje w gestii jednostki analityki finansowej.

5. Wyznaczone właściwe organy mogą przetwarzać informacje finansowe i analizy finansowe otrzymane od jednostki analityki finansowej w określonych celach związanych z zapobieganiem poważnym przestępstwom, ich wykrywaniem, prowadzeniem dochodzeń w ich sprawie lub ich ściganiem, innych niż cele, do których dane osobowe są gromadzone zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2016/680.

Artykuł 8

Wnioski o informacje składane przez jednostkę analityki finansowej właściwym organom

Z zastrzeżeniem krajowych gwarancji proceduralnych i oprócz dostępu jednostek analityki finansowej do informacji określonego w art. 32 ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849, każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego wyznaczone właściwe organy były zobowiązane do udzielania w sposób terminowy odpowiedzi na prośby dotyczące informacji będących w posiadaniu organów ścigania, składane przez krajową jednostkę analityki finansowej, w poszczególnych przypadkach, jeżeli informacje te są niezbędne do celów zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanych z nim przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania tych zjawisk.

Artykuł 9

Wymiana informacji między jednostkami analityki finansowej poszczególnych państw członkowskich

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w wyjątkowych i pilnych przypadkach ich jednostki analityki finansowej były uprawnione do wymiany informacji finansowych lub analiz finansowych, które mogą być istotne dla przetwarzania lub analizowania informacji dotyczących terroryzmu lub związanej z nim przestępczości zorganizowanej.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz z zastrzeżeniem ich ograniczeń operacyjnych, jednostki analityki finansowej dążyły do szybkiej wymiany takich informacji.

Artykuł 10

Wymiana informacji pomiędzy właściwymi organami różnych państw członkowskich

1. Z zastrzeżeniem krajowych gwarancji proceduralnych każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 3 ust. 2, miały możliwość wymiany informacji finansowych lub analiz finansowej uzyskanych od jednostki analityki finansowej ich państwa członkowskiego, na żądanie i dla poszczególnych przypadków, z wyznaczonym właściwym organem w innym państwie członkowskim, jeżeli te informacje finansowe lub ta analiza finansowa są niezbędne do zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanych z nim przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania tych zjawisk.

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego wyznaczone właściwe organy korzystały z informacji finansowych lub analiz finansowych podlegających wymianie na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie do celów, dla których się o nie zwrócono lub dla których je przekazano.

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby udostępnienie informacji finansowych lub analiz finansowych uzyskanych przez jego wyznaczony właściwe organy od jednostki analityki finansowej tego państwa członkowskiego innym organom, agencjom lub departamentom, lub wykorzystanie tych informacji do celów innych niż cele pierwotnie zatwierdzone, podlegały obowiązkowi uzyskania uprzedniej zgody jednostki analityki finansowej przekazującej dane informacje.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wniosek złożony na podstawie niniejszego artykułu i odpowiedź na ten wniosek były przekazywane za pośrednictwem specjalnych bezpiecznych środków łączności elektronicznej zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa danych.

ROZDZIAŁ IV

WYMIANA INFORMACJI Z EUROPOLEM

Artykuł 11

Przekazywanie Europolowi informacji o rachunkach bankowych

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego właściwe organy były uprawnione do udzielania odpowiedzi – za pośrednictwem Jednostki Krajowej Europolu lub, jeżeli dane państwo członkowskie na to zezwala, poprzez bezpośrednie kontakty z Europolem – na należycie uzasadnione wnioski dotyczące informacji o rachunkach bankowych złożone przez Europol w poszczególnych przypadkach w ramach zakresu jego obowiązków i w celu wykonywania jego zadań. Zastosowanie ma art. 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia (UE) 2016/794.

Artykuł 12

Wymiana informacji między Europolem a jednostkami analityki finansowej

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego jednostka analityki finansowej była uprawniona do udzielania odpowiedzi na należycie uzasadnione wnioski, które zostały złożone przez Europol za pośrednictwem Jednostki Krajowej Europolu lub, jeżeli dane państwo członkowskie na to zezwala, poprzez bezpośrednie kontakty między jednostką analityki finansowej a Europolem. Takie wnioski dotyczą informacji finansowych i analiz finansowych i są składane w poszczególnych przypadkach w ramach zakresu obowiązków Europolu i w celu wykonywania jego zadań.

2. Do wymiany dokonywanej zgodnie z niniejszym artykułem mają zastosowanie art. 32 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/849 i art. 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia (UE) 2016/794.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy przypadek odrzucenia wniosku był odpowiednio uzasadniony.

Artykuł 13

Szczegółowe uzgodnienia dotyczące wymiany informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wymiana informacji zgodnie z art. 11 i 12 niniejszej dyrektywy odbywała się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 drogą elektroniczną za pośrednictwem:

a) aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji SIENA lub jej zastępcy, w języku stosowanym w aplikacji SIENA; lub

b) w stosownych przypadkach, za pośrednictwem Sieci Jednostek Analityki Finansowej FIU.NET lub jej następcy.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wymiana informacji na podstawie art. 12 odbywała się w sposób terminowy i aby w tym aspekcie wnioski o informacje złożone przez Europol były traktowane, jak gdyby pochodziły od innej jednostki analityki finansowej.

*Artykuł 14***Wymogi w zakresie ochrony danych**

1. Przetwarzanie danych osobowych związanych z informacjami o rachunkach bankowych, informacjami finansowymi i analizą finansową, o których mowa w art. 11 i 12 niniejszej dyrektywy odbywa się zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz zajmuje się nim wyłącznie personel Europolu, który został specjalnie wyznaczony i upoważniony do wykonywania tych zadań.
2. Europol powiadamia inspektora ochrony danych wyznaczonego zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) 2016/794 o każdej wymianie informacji na podstawie art. 11, 12 i 13 niniejszej dyrektywy.

ROZDZIAŁ V

DODATKOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH*Artykuł 15***Zakres**

Niniejszy rozdział ma zastosowanie wyłącznie do wyznaczonych właściwych organów i jednostek analityki finansowej w odniesieniu do wymiany informacji zgodnie z rozdziałem III oraz do wymiany informacji finansowych i analiz finansowych z udziałem jednostek krajowych Europolu na podstawie rozdziału IV.

*Artykuł 16***Przetwarzanie wrażliwych danych osobowych**

1. Przetwarzanie danych osobowych, które ujawniają pochodzenie rasowe lub etniczne osoby, jej poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, lub przynależność do związków zawodowych lub danych dotyczących stanu zdrowia, życia seksualnego lub orientacji seksualnej osoby fizycznej, jest dozwolone jedynie z zastrzeżeniem odpowiednich gwarancji odnoszących się do praw i wolności osoby, której dane dotyczą, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.
2. Wyłącznie personel, który został specjalnie przeszkolony i specjalnie upoważniony przez administratora, może uzyskać dostęp do danych, o których mowa w ust. 1, i może te dane przetwarzać pod kierunkiem inspektora ochrony danych.

*Artykuł 17***Rejestrowanie wniosków o informacje**

Państwa członkowskie zapewniają, aby zapisy dotyczące wniosków o informacje złożone na podstawie niniejszej dyrektywy były rejestrowane. Zapisy te zawierają co najmniej następujące informacje:

- a) nazwę i dane kontaktowe organizacji oraz imię i nazwisko członka personelu składającego wniosek o informacje oraz, w miarę możliwości, odbiorcy wyników zapytania lub wyszukiwania;
- b) odniesienie do sprawy krajowej, w związku z którą wymagane są informacje;
- c) przedmiot wniosku; oraz
- d) środki wykonawcze odnoszące się do takich wniosków.

Zapisy są przechowywane przez okres pięciu lat po ich utworzeniu i są wykorzystywane wyłącznie do celów sprawdzania zgodności przetwarzania danych osobowych z prawem. Zainteresowane organy udostępniają wszystkie zapisy do wglądu krajowemu organowi nadzorcemu, na jego wniosek.

*Artykuł 18***Ograniczenia praw osób, których dotyczą dane**

Państwa członkowskie mogą przyjmować środki ustawodawcze ograniczające w całości lub w części przysługujące osobom, których dane dotyczą, prawo dostępu do dotyczących ich danych osobowych, które są przetwarzane na podstawie niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679 lub, w stosownych przypadkach, art. 15 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/680.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 19***Monitorowanie**

1. Państwa członkowskie dokonują przeglądu skuteczności swoich systemów zwalczania poważnych przestępstw poprzez utrzymywanie wyczerpujących statystyk.
2. Do dnia 1 lutego 2020 r. Komisja ustanowi szczegółowy program monitorowania wyników, rezultatów i skutków niniejszej dyrektywy.

W programie tym określa się środki służące do gromadzenia danych i innych niezbędnych dowodów, a także częstotliwość, z jaką będą one gromadzone. Wskazuje się w nim również działania podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia i analizowania danych oraz innych dowodów.

Państwa członkowskie dostarczają Komisji dane i inne dowody niezbędne do monitorowania.

3. W każdym przypadku statystyki, o których mowa w ust. 1, muszą obejmować następujące informacje:
 - a) liczbę wyszukiwań przeprowadzonych przez wyznaczone właściwe organy zgodnie z art. 4;
 - b) dane dotyczące liczby wniosków przedłożonych przez każdy organ na podstawie niniejszej dyrektywy, działania następcze podjęte w związku z tymi wnioskami, liczbę spraw objętych dochodzeniem, liczbę osób oskarżonych i liczbę osób skazanych za poważne przestępstwa, jeżeli takie informacje są dostępne;
 - c) dane dotyczące czasu, jaki mija od otrzymania wniosku przez organ do udzielenia przez niego odpowiedzi;
 - d) dane dotyczące kosztu zasobów ludzkich lub informatycznych, które skierowano do przetwarzania krajowych i transgranicznych wniosków wchodzących w zakres niniejszej dyrektywy, o ile takie dane są dostępne.

4. Państwa członkowskie organizują tworzenie i gromadzenie statystyk oraz co roku przekazują Komisji statystyki, o których mowa w ust. 3.

*Artykuł 20***Stosunek do innych instrumentów prawnych**

1. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim utrzymywania ani zawierania między sobą dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień dotyczących wymiany informacji między właściwymi organami, o ile takie porozumienia lub uzgodnienia są zgodne z prawem Unii, w szczególności z niniejszą dyrektywą.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na obowiązki i zobowiązania państw członkowskich lub Unii na podstawie obowiązujących dwustronnych lub wielostronnych porozumień z państwami trzecimi.

3. Bez uszczerbku dla podziału kompetencji między Unią i państwami członkowskimi, zgodnie z prawem Unii, państwa członkowskie, które zamierzają rozpocząć negocjacje dotyczące porozumień między państwami członkowskimi a państwami trzecimi będącymi umawiającymi się stronami Europejskiego Obszaru Gospodarczego w sprawach objętych zakresem rozdziału II niniejszej dyrektywy lub które zamierzają takie porozumienia zawrzeć, powiadamiają o takim zamiarze Komisję.

Jeżeli w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania od państwa członkowskiego takiego powiadomienia o zamiarze rozpoczęcia negocjacji, o których mowa w akapicie pierwszym, Komisja stwierdzi, że negocjacje te mogą zagrozić stosownym obszarom polityki Unii lub doprowadzić do porozumienia, które jest sprzeczne z prawem Unii, informuje o tym dane państwo członkowskie.

Państwa członkowskie regularnie informują Komisję o takich negocjacjach i w stosownych przypadkach zwracają się do Komisji, aby uczestniczyła w nich jako obserwator.

Państwa członkowskie są upoważnione do tymczasowego stosowania lub zawierania porozumień, o których mowa w akapicie pierwszym, o ile są one zgodne z prawem Unii i nie szkodzą przedmiotowi ani celowi odpowiednich obszarów polityki Unii. Komisja przyjmuje decyzje o zezwoleniu w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22.

Artykuł 21

Ocena

1. Do dnia 2 sierpnia 2024 r., a następnie co trzy lata, Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszej dyrektywy i przedkłada je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to podawane jest do wiadomości publicznej.

2. Zgodnie z art. 65 ust. 2 dyrektywy (UE) 2015/849 Komisja ocenia przeszkody i możliwości w zakresie zacieśnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej w Unii, w tym możliwości i stosowność ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia.

3. Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w celu oceny, czy potrzebne i proporcjonalne jest rozszerzenie definicji informacji finansowych o inne rodzaje informacji lub danych, które są w posiadaniu organów publicznych lub podmiotów zobowiązanych i które są dostępne jednostkom analityki finansowej bez stosowania przewidzianych prawem krajowym środków przymusu, i w stosownych przypadkach składa odpowiedni wniosek ustawodawczy.

4. Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja przeprowadza ocenę możliwości i wyzwań, jakie wiążą się z rozszerzeniem zakresu wymiany informacji finansowych lub analiz finansowych między jednostkami analityki finansowej w obrębie Unii o inne poważne przestępstwa niż terroryzm i związana z nim przestępczość zorganizowana.

5. Nie wcześniej niż dnia 2 sierpnia 2027 r. Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat głównych ustaleń. Sprawozdanie zawiera również ocenę przestrzegania praw podstawowych i zasad uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

6. Na potrzeby ust. 1–4 niniejszego artykułu państwa członkowskie dostarczają Komisji niezbędne informacje. Komisja uwzględnia dane statystyczne przedłożone przez państwa członkowskie na podstawie art. 19 i może zwrócić się do państw członkowskich i organów nadzorczych o dodatkowe informacje.

*Artykuł 22***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 23***Transpozycja**

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 1 sierpnia 2021 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 24***Uchylenie decyzji 2000/642/WSiSW**

Decyzja 2000/642/WSiSW traci moc ze skutkiem od dnia 1 sierpnia 2021 r.

*Artykuł 25***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 26***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący
